

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/krakow/konkursy-i-projekty/cykliczne-konkursy-historyczne/108230,KONKURS-TRZY-PO-TRZY-ALBO-CO-TY-WIESZ-O-PRL-EDYCJA-SPECJALNA-Z-OKAZJI-40-ROZNIC.html>

02.05.2024, 21:06

KONKURS „TRZY PO TRZY ALBO CO TY WIESZ O PRL?” EDYCJA SPECJALNA Z OKAZJI 40. ROCZNICY POWSTANIA „SOLIDARNOŚCI”

Rozwiązanie konkursu

1. Odpowiedź na pytanie - kiedy 14 sierpnia 1980 roku rozpoczął się strajk w stoczni Gdańskiej, pod pewnymi względami przypominał on wiele innych strajków, które latem roku 1980 wybuchały w różnych miejscach Polski: żądano podwyżek płac i zasiłków rodzinnych oraz gwarancji nierepresjonowania strajkujących. Ale gdański strajk miał też od początku pewne rysy szczególne, poczynając od tego, kto go organizował a na charakterze niektórych postulatów kończąc. I tego właśnie dotyczy pierwsze pytanie: kto był organizatorem strajku w Stoczni Gdańskiej 14 sierpnia 1980 roku i które z postulatów strajkowych wyróżniały ten strajk spośród wielu innych?

Strajk w Stoczni Gdańskiej zorganizowały Wolne Związki Zawodowe Wybrzeża (WZZW), które powstały w roku 1978. Poza Górnym Śląskiem, gdzie Wolne Związki Zawodowe powstały nieco wcześniej. Fakt zorganizowania strajku w Stoczni Gdańskiej przez działającą już wcześniej, niezależną organizację związkową był jedną z cech szczególnych, nietypowych tego strajku. Wyróżniały go także niektóre z postulatów: żądanie wzniesienia pomnika ofiar Grudnia 1970 oraz żądanie przywrócenia do pracy członków WZZW - Anny Walentynowicz i Lecha Wałęsy. Wykraczały one wyraźnie poza klasyczny „repertuar” postulatów strajkowych w PRL - najczęściej płacowo-socjalnych.

2. Odpowiedź na pytanie: w pewien sierpniowy poranek roku 1980 na pewnej tokarce w pewnym socjalistycznym przedsiębiorstwie z dala od Gdańska pojawiła się odręcznie napisana kartka o treści: „Ja Ryszard Majdzik, w piątym pokoleniu robotnik, solidaryzuję się z robotnikami wybrzeża i ich postulatami i ogłaszam czterogodzinną przerwę w pracy”. Kilkanaście minut później przy tokarce pojawił się sekretarz partii w tym zakładzie pracy Mieczysław Mardyła, i powiedział: „Majdzik przerywaj strajk, bo jak nie, to my Cię załatwimy!”. Na co padła odpowiedź: „Zobaczymy, kto kogo załatwi”. Kiedy, w jakim mieście, w jakim zakładzie pracy odbyła się zrelacjonowana wyżej rozmowa i jak długo trwał strajk wywołany przez JEDNEGO „robotnika w piątym pokoleniu”?

Ryszard Majdzik jednoosobowo doprowadził 25 sierpnia 1980 roku do wybuchu strajku w Zakładzie Konstrukcji Stalowych ELBUD w Krakowie. Strajk ten trwał do 31 sierpnia.

3. Odpowiedź na pytanie: jest wysoce prawdopodobne, że nazwanie pierwszego legalnie działającego w PRL niezależnego samorządowego związku zawodowego „Solidarnością” było inspirowane przez istniejący od 1977 Studencki Komitet Solidarności w Krakowie, którego działacze zresztą pomagali strajkującym zarówno w samej Stoczni Gdańskiej, jak i na odległość. Ale mógł być jeszcze jeden, bardziej bezpośredni powód, dla którego Karol Modzelewski zaproponował taką właśnie nazwę dla związku, w którego tymczasowych władzach zasiadał. Tym powodem mógł być tytuł pewnego pisma doskonale znanego strajkującym w Trójmieście. Kiedy powstało to pismo i jak brzmiał jego pełny tytuł?

23 sierpnia 1980 r. ukazał się pierwszy numer „Strajkowego Biuletynu Informacyjnego Solidarność” wydawany w Stoczni Gdańskiej.

Pliki do pobrania

[Regulamin konkursu „Trzy po trzy albo co Ty wiesz o PRL” \(pdf, 81.81 KB\) 12.11.2020 13:02](#)

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
ODDZIAŁ W KRAKOWIE

40 LAT SOLIDARNOŚCI

konkurs

TRZY
PO
TRZY

czyli
co ty wiesz o PRL?

TVP
HISTORIA

Opcje strony